

F A X E K O M M N E

Rusmiddelpolitik

Vedtaget i Byrådet d. 15. september 2016

INDLEDNING

Faxe Kommunes rusmiddelpolitik skal sikre, at visioner, værdier og mål for indsatsen bliver udmøntet i alle kommunens afdelinger og i alle kommunens institutioner.

Rusmiddelcentret varetager behandlingen på rusmiddelområdet. Derfor er udarbejdelsen af rusmiddelpolitikken forankret under Center for Familie, Social & Beskæftigelse.

Formålet med Faxe Kommunes rusmiddelpolitik er igennem en tidlig indsats at nedsætte tilgængeligheden af rusmidler, reducere antallet af unge som eksperimenterer med rusmidler og dermed også de problemer, som knytter sig hertil. I forlængelse heraf er formålet med politikken ligeledes at sikre en tværgående, helhedsorienteret indsats på tværs af kommunen.

Erfaringer viser, at det er en god idé at samtænke forebyggelsesarbejdet med både alkohol og rusmidler. Det skyldes, at brugen af alkohol og rusmidler ofte hænger sammen. Denne politik skal derfor ses i samspil med Faxe Kommunes alkoholpolitiske handleplan.

"Jeg var i mange problemer, før jeg begyndte at ryge hash, og jeg turde næsten ikke stoppe, fordi jeg var bange for, at jeg så kom ud i det samme igen"

Ung i behandling i Rusmiddelcentret

Målet med rusmiddelforebyggelsen er at påvirke de unges holdninger og adfærd, så de undgår eksperimenter med rusmidler – og især undgår de problemer og risici, som rusmidler kan indebære. Herved kan det forhindres, at et stofmisbrug opstår. Et stofmisbrug defineres som et forbrugsmønster af et eller flere rusmidler, som medfører sociale, psykiske og/eller fysiske problemer eller skader for brugeren. Rusmidler defineres som ethvert uautoriseret brug af psykoaktive stoffer¹.

Faxe Kommunes indsats på rusmiddelområdet har et primært forebyggende sigte baseret på en tidlig, helhedsorienteret indsats for de unge. Det primære mål er at forebygge, at misbrugsproblematikker opstår, det sekundære mål er at tilbyde kvalificeret, helhedsorienteret og professionel behandling for alle borgere, når stofmisbruget er opstået. Behandlingen tilrettelægges ud fra et helhedssyn på borgerens tilværelse og situation, så borgerens ressourcer styrkes, og

belastningerne ved stofmisbruget reduceres eller fjernes. Målgruppen defineres som borgere i risiko for, eller som har udviklet et behandlingskrævende forbrug af rusmidler. Dermed tilslutter Faxe Kommune sig målgruppedefinition anvendt i de nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling.

Faxe Kommunes indsats på rusmiddelområdet kan således opsummeres under følgende tre temaer:

- **Forebyggelse**

Vi skal gennem en tidlig indsats forebygge at misbrug opstår og fremme trivsel på tværs af samfundslag.

- **Rådgivning og behandling**

Vi skal tilbyde professionel rådgivning og behandling baseret på aktuelt bedste viden. Rådgivningen og behandlingen skal være helhedsorienteret og sammenhængende.

- **Forøget livskvalitet**

Vi skal tilbyde støtte, omsorg og hjælp til de personer, hvor det ikke umiddelbart er realistisk at bringe misbruget til ophør. Vi sigter mod at forbedre den enkeltes generelle livssituation og livskvalitet med henblik på at reducere skader af misbrug.

"Jeg synes, at man skal have en kontaktperson. Det er jo netop sådan én, man kan snakke med om det personlige – ens forældre har jo tit deres at se til, og lærerne har også travlt".

Ung i behandling i
Rusmiddelcentret

Baggrund

Ifølge Sundhedsstyrelsen eksperimenterer færre unge i alderen 15-16 år med rusmidler som hash, amfetamin og ecstasy².

- I 2015 har godt hver tiende af de unge 15-16 årige, svarende til 13 pct., prøvet at ryge hash. Sammenlignet med 2011, hvor 18 pct. havde prøvet at ryge hash, er der sket et fald på 5 procentpoint².
- Kun 1 pct. af de 15-16 årige har prøvet amfetamin og ecstasy i 2015².
- Antallet af unge 15-16 årige, der har prøvet lsd, er steget fra 0,7 pct. i 2011 til 1,5 pct. i 2015. Der er dog fortsat tale om en begrænset udbredelse af stoffet³.
- Analyser af det eksperimenterende forbrug af rusmidler bekræfter, at næsten alle misbrugere starter deres stofmisbrug, inden de fylder 20 år⁴.

"På et tidspunkt var jeg bange for at få lyst til at være clean, og det siger jo noget om, hvad stofferne gør ved en".

Ung i behandling i
Rusmiddelcentret

Lokale tal fra 2015 for Faxe Kommune⁵

- 5 pct. af de unge i 7.-9. klasse har prøvet at ryge hash. Blandt 10. klasseseleverne har 30 pct. prøvet at ryge hash.
- 10 pct. af eleverne i 7.-9. klasse synes, det er i orden, at unge på ens alder ryger hash. Blandt de unge i 10. klasse har 30 pct. den holdning.
- Inden for de seneste 12 måneder er 98 pct. af de unge i 7.-9. klasse aldrig blevet tilbudt hash på deres skole. For de unge i 10. klasse er det 80 pct.
- Hhv. 2 pct. og 10 pct. af de unge i 7.-9. klasse og 10. klasse har prøvet at tage andre stoffer end hash.

MÅL

Målene fremsat i rusmiddelpolitikken er resultatet af en inkluderende proces, hvori unge i behandling i Rusmiddelcentret, rusmiddelkonsulenter, repræsentanter fra SSP og PSP er blevet involveret i udarbejdelsen af målene.

Faxe kommunes rusmiddelpolitiske mål er:

Fokusområde	Målsætning
Organisering og koordinering	1. At rusmiddelindsatsen løftes i en tværgående og helhedsorienteret organisering, der involverer og forbinder det administrative og det politiske niveau.
	2. At sikre udvikling og koordinering af den forebyggende og behandlende indsats på rusmiddelområdet.
Forebyggelse	3. At andelen af unge i Faxe Kommune, der har prøvet at ryge hash, falder til 25 pct. inden udgangen af 2020. I 2010 havde 36 pct. af de unge i Faxe Kommune prøvet at ryge hash. På lang sigt er det ambitionen, at niveauet falder yderligere.
	4. At civilsamfundet inddrages, eksempelvis gennem foreninger og forældrekurser, med fokus på trivsel i klassen.
	5. At lærere og pædagoger opkvalificeres ift. at kunne spotte tegn på mistrivsel tidligt.
	6. At begrænse tilgængeligheden af rusmidler.
Rusmiddelbehandling	7. At synliggøre behandlingstilbud og tilbyde differentieret og kvalificeret behandling.
	8. At styrke tidlig opsporing og indsats overfor borgere med stofmisbrug og deres pårørende og børn.
	9. At flere borgere med stofmisbrug opsøger behandling så tidligt så muligt.
Tværgående samarbejde	10. At styrke samarbejdet mellem Rusmiddelcentret og kommunens uddannelsesinstitutioner. Samarbejdet skal bl.a. understøtte udviklingen af en fælles rusmiddelpolitik for uddannelsesinstitutionerne. Processen skal inkludere de unge.
	11. At Faxe Kommune stiller stoffrie miljøer til rådighed for de unge i form af klubtilbud og lign.
	12. At der etableres et uddannelsesstilbud til de unge, som ikke kan rummes på de tilbud, som har nultolerance.

BÆRENDE PRINCIPPER

Udgangspunktet for rusmiddelområdet er, at der tilbydes professionelle behandlingstilbud baseret på bedste viden, sådan at et forløb kan sammensættes bedst muligt for den enkelte borger.

Borgerinddragelse

Personer med længerevarende misbrugsproblemer har typisk ikke de samme forudsætninger og ressourcer som øvrige borgere til at gøre deres indflydelse gældende. Borgerinddragelse og særligt inddragelse af borgernes familie, netværk og lokalsamfundets ressourcer skal derfor sikre fokus på borgerens ressourcer, rettigheder og pligter.

Faste samarbejdsformer

Etablering af faste samarbejdsformer blandt alle involverede aktører på tværs af centre skal sikre planlægning og koordinering af en sammenhængende forebyggende og helhedsorienteret indsats, den tidlige intervention, behandling og opfølgning.

Evidensbaseret viden og erfaringsopsamling

Tilbud og indsatser skal tage afsæt i evidensbaseret praksis og forskningsbaseret viden om hvilke tilbud og metoder, der virker på rusmiddelområdet. Ligesom evidensbaserede metoder skal anvendes til struktureret erfaringsopsamling.

Familie- og børneperspektiv

Misbrug og den hertil knyttede mistrivsel er ikke kun et individuelt problem. Hele familiens situation, herunder børnenes vilkår, skal integreres som en del af det forebyggende og behandlende tilbud på rusmiddelområdet. Det skal ske gennem en tværfaglig indsats på tværs af centerområder.

Tværgående samarbejde med SSP-organisationen

I forlængelse af aftalen om "Ansvarlig udskænkning" på alkoholområdet arbejder vi i Faxe Kommune ligeledes for at forebygge og reducere tilgængeligheden af rusmidler i festmiljøer. Det sker gennem et fast samarbejde med involverede aktører, herunder SSP, PSP, politiet, ungdomsuddannelsesinstitutioner og foreninger.

Afslutning

Rusmiddelpolitikken sætter rammerne for Faxe Kommunes indsats på rusmiddelområdet og fremhæver de bærende principper for det videre arbejde. Udmøntningen af politikken er et tværgående anliggende, hvori relevante aktører løbende udvikler kommunens forebyggende og behandlende tilbud til målgruppen.

Referencer

1. Nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling, Socialstyrelsen, 2016.
2. Den internationale skoleundersøgelse "European School Survey Project on Alcohol and Other drugs" 2015.
3. Narkotikasituationen i Danmark 2015, Sundhedsstyrelsen.
4. Sundhed- og Sygelighedsundersøgelsen 2005.
5. Ungeprofilundersøgelsen 2015 i Faxe Kommune.